

LOÏC WACQUANT

Sociòleg i professor a la Universitat de Berkeley

“La majoria dels rics no es mereixen ser-ho”

ARIADNA TRILLAS

Com veu la crisi un europeu instal·lat als EUA?

Als EUA el que més em xoca és que Europa no interessa. És inquietant. Són cecs, perquè o Europa i ells se salven junts o no se salven. També crida l'atenció que el fracàs del model neoliberal, el de la desregulació, està conduint a un reforçament del mateix model neoliberal. Per sortir de la crisi proposem austeritat.

Sí, però la reacció inicial va ser keynesiana: despesa pública. Hem creat la crisi del deute.

Hem creat un nou problema, d'acord, però els estats avançats han generat deute no perquè hagin gastat massa, sinó perquè no ingressen prou. Recapten massa poc dels rics i de les empreses. Ens sorprèn que no quadrin els comptes després d'assistir a una redistribució de la riquesa per dalt. Una empresa com Apple paga un 5%, quan fa 30 anys el tipus efectiu era d'un 20% o un 25%. Espanya és avui molt més rica que fa 25 anys, però l'Estat no pot generar prou fons per garantir l'educació o la sanitat.

Ara a França o als EUA es vol fer pagar més els rics.

Batallem per més imposició a gent amb ingressos de... més d'un milió d'euros! Parlem que la taxa marginal passi del 36% al 39% en el cas d'Obama. El 1945 pagaven un 91% de tipus marginal i no per un milió, sinó per uns 250.000 euros d'avui. Miri Gé-

rard Depardieu. Es presenta com una víctima. És revelador com pensen els rics. Estan separats de la societat, viuen en un món globalitzat on viatgen i compren cases en diferents països, es beneficien d'avantatges aquí i allà sense contribuir als serveis públics o a les infraestructures.

¿La mobilització social és molta o poca, en relació amb la dimensió de la crisi?

Els indignats, moltes vagues generals a Grècia, dues a Espanya... No és gran cosa. Quan va començar la desindustrialització, la reacció de protesta va ser molt més gran. La reacció a la crisi actual ha estat mínima i estatal. Ocupa Wall Street té impacte mediàtic, però no polític. Cal un moviment històric que torni la riquesa a la societat. Calen decisions polítiques.

¿Els bancs han canviat gaire des del 2007?

La idea de fer tornar a la raó el sector financer no té cap fonament. Han tornat a llançar-se als productes derivats, la venda de productes tòxics i l'especulació, recolzats en les transformacions administratives i tecnològiques. No els entenen ni tan sols els que els han inventat. La regulació ha de posar les finances al servei de l'economia.

Però és cert que a Espanya una majoria va voler jugar al casino durant un temps.

Cert. Tothom volia fer-ho, i l'espe-

Perfil És el principal deixeble d'un dels sociòlegs més influents del segle XX, Pierre Bordieu, i ha esdevingut referent en la recerca sobre marginació urbana. Loïc Wacquant, professor a Berkeley i investigador del Centre de Sociologia Europea de París, no és cap teòric: per entendre el que estudiava, es va fer boxejador a Chicago. La seva obra *Presons de la misèria* s'ha traduït a 20 idiomes. Convidat a Barcelona pel Grup Interuniversitari Copolis de la UB, explica el vincle entre menys protecció social i més mà dura policial.

culació financera i immobiliària va crear el miratge d'una riquesa que no hi era. Tothom se sent empobrit, però la culpa no és pas dels serveis mèdics i educatius o de les pensions. L'origen de la crisi és l'especulació alimentada pels capitals financers.

No hi ha ningú a la presó, tret de Madoff. Per què?

La transformació del sistema judicial i el *crash* econòmic estan relacionats. Fa 30 anys que incrementem les penes dels crims de les classes populars, els crims del carrer. Espanya ha quadruplicat la població empenjada. Però els delictes dels de dalt es negocien, es pacta en quines condicions accepten que han violat la llei. Miri UBS. Paga un milió d'euros per reconèixer que va manipular els tipus d'interès, però ningú no ha anat a la presó. Els bancs paguen una multa i prou. Quan ets un delinqüent de baix vas a la presó. Quan ets un delinqüent de dalt continues vivint molt bé i pots canviar d'empresa.